

om dog at betænke sig paa. Jeg anseer det for i allerhøieste Grad skadeligt for denne hele vigtige Sag, dersom man vilde gaae ind paa hans Betragtningssmaade, skadeligt fordi det navnlig vil tiltale dem, der overhovedet ikke ønske, at Theatret skal staae i Forhold til Statskassen, og som ikke lægge den Vægt, som jeg idetmindste veed, den ærede Rigsdagsmand lægger paa at have et Nationaltheater som vort, paa Grund af den ganske overordentlige Betydning, som det har havt, og fremdeles vil kunne have for Befolkningen, og skadeligt, fordi man, ved at sætte sit Haab til et nyt Theater, vil berebe sig selv den største Skuffelse, selv om dette Haab skulde gaae i Opfyldelse, hvad der dog efter min Overbeviisning ikke vil blive Tilfældet. Det er nemlig min fulde Formening, at det netop væsentlig er i Theatrets Interesse, at der foregaaer en Udvikling og Omdannelse af det gamle Theater, og at man derimod ikke kastes ud paa det vilde Gebeet at faae opført en heel ny Theaterbygning. Derved kommer man nemlig for det Første saare let og næsten uundgaaelig til at lægge en overdreven Vægt paa hele den ydre arkitektoniske Form af Bygningen, paa Pladsen, hvorpaa den skal staae, og den luxuriøse Elegance, som man ved saadanne Bygninger mener at kunne gjøre Krav paa; men derved kommer det Væsentlige til at staae i Skyggen. Dernæst kommer man ved Opførelsen af en ny Scene og af et nyt Auditorium meget let til at forstyrre hele den sceniske Udvikling, som har fundet Sted ved et Theater. En saadan Omskytning er, som Erfaringen har viist andre Steder, høist farlig og betænkkelig, og den er dobbelt betænkkelig ved et Theater, der, som vort, har som Opgave at virke for Kunsten i forskjellige Retninger, og hvor altsaa saa let Forandringer kunde gøres gjældende fra en enkelt Side, som, hvis de bleve fyldestgjorte, vilde virke til Skade for de andre Kunstarter. Jeg kan derfor ikke Andet end troe, at den ærede Rigsdagsmand selv vilde fortryde ved sin Stemme at forhindre denne Sags Afgjørelse paa den af Ministeriet foreslaaede Maade.

Walthers: Efterat den høitagtede Cultusminister saa udførligt og grundigt har ud-

talt sig om det foreliggende Forslag, har jeg kun ganske faa Bemærkninger at tilføie. Jeg hører ganske viist til dem, der fra første Begyndelse, da der var Tale om Ombygning af Theatret, maatte være af samme Anskuelse som den, der blev udtalt af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg (Bloug), nemlig at det Duffeligste vilde være at faae et ganske nyt Theater. De Bauskeligheder, der imidlertid stillede sig veien derfor, maae rimeligviis have været saa store, at Niemedet ikke kunde opnaaes, siden man tog sin Tilflugt til Palliativer. Men da der nu engang er foretaget den Forandring og Ombygning ved Tilskuerpladsen, som skete i forrige Aar, maa jeg rigtignok være tilbøielig til at tilraade, at man ikke lader dette Arbeide og denne Beføstning gaae aldeles tabt, men derimod søger at bøde paa, hvad der maafee dengang urigtigt skete, ved at fuldføre de Forandringer, som nu ansees fornødne med Hensyn til selve Scenen. Efter det Kjendskab, jeg har til de locale Forhold, maa jeg fuldkommen tiltræde Alt, hvad der er yttret imod deres Hensigtsmæssighed, og at en Forandring deri i allerhøieste Grad, maafee langt høiere end selve Tilskuerpladsens Forandring, gjøres nødvendig. Allene den Omstændighed, at der, naar en saadan Forandring skeer, vil indtræde en saa betydelig Besparelse i den daglige Drift, om jeg saa maa sige, i Administrationen i det Hele taget, at selve Summen, hvormed der er Spørgsmaal, vil kunne forrentes og afdrages ved det, som der indvindes fra de Udgifter, som for Dels bliffet ere nødvendige, maa jeg ansee for tilstrækkelig begrundende for at man gaaer ind paa Forslaget om en saadan Tilbygning. Den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning), som har talt idag om denne Sag, og hvis Stemme har saa megen Vægt heri Salen, maa jeg være taknemmelig for at han i det Hele taget gif ind paa Forslaget; men jeg maa dog beklage, at han vilde have, at det skulde fremkomme i en anden Form, fordi jeg frygter for, at det derved ikke vil blive forelagt i denne Session, efter de Pittringer, som den høitærede Cultusminister senere har fremført, og jeg haaber derfor, at den ærede Rigsdags-